

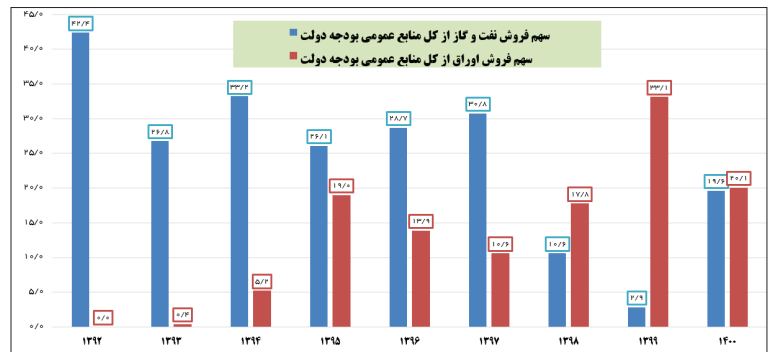
در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ مصارف عمومی دولت فقط ۷ درصد افزایش یافت که با توجه به تورم ۳۰ تا ۴۰ درصدی، به معنای صرفه جویی چشمگیر دولت در هزینه‌ها است. این در حالی است که دولت گذشته در بودجه سال آخر خود مصارف عمومی خود را بیش از ۲

برابر افزایش داد (۱۲۴ درصد!). این رشد چشمگیر با توجه به مشکلات تحریم و کسری بودجه کاملاً غیرعقلانی بود و دولت گذشته در چند ماه ابتدایی سال تا آنجا که توانست با همراهی عبدالناصر همتی در بانک مرکزی اقدام به چاپ پول تورم‌زا و خرج کردند.

عملکرد مالیاتی

دولت سیزدهم در مدت عملکرد خود، اتکای بودجه به درآمدهای مالیاتی به جای استقراض را به شدت افزایش داده است. در هشت سال دولت گذشته سهم درآمدهای مالیاتی محقق شده از کل منابع عمومی بودجه دولت بین ۳۰ تا ۳۹ درصد نوسان بود که در دولت سیزدهم افزایش یافته است. افزایش وابستگی بودجه دولت سیزدهم به درآمدهای مالیاتی نسبت به عملکرد دولت قبل، به این علت است که دولت گذشته به جای تلاش برای مقابله با فرارهای مالیاتی، به شیوه خطرناک

استقراض از بانک مرکزی، بانک‌ها و مردم با فروش بی‌رویه اوراق بدهی روی آورد. فروش اوراق مالی سهم بالایی در تأمین درآمدهای دولت گذشته داشت؛ حال آن که سررسید اوراق فروش رفته در دولت دوازدهم به دوره دولت سیزدهم رسیده است. در سال ۱۳۹۲ سهم فروش اوراق بدهی برای تأمین مالی دولت، صفر بود اما در دولت‌های یازدهم و دوازدهم استفاده از این ابزار مالی دچار افراط شد به طوری که در سال ۱۳۹۹ یک سوم منابع بودجه‌ای دولت از طریق فروش اوراق تأمین شد.

درواقع در دولت دوازدهم با کاهش درآمدهای نفتی، به جای اتکا به درآمدهای پایداری همچون درآمدهای مالیاتی، فروش اوراق بدهی جایگزین آن شد. نتیجه آن سیاست، این شد که دولت سیزدهم باید در ماه ۱۰ تا ۱۵ هزار میلیارد تومان اوراق سررسید شده را بازپرداخت کند که مجموع آن برای ۴ سال دولت سیزدهم بیش از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان محاسبه شده است.

ندارد. تعداد اظهارنامه‌های اشخاص حقیقی در سال ۱۴۰۰ با ۳٫۵ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ به بیش از یک میلیون دویست هزار رسید. مالیات پرداخت شده بر اساس اظهارنامه‌های اشخاص حقیقی در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ با ۱۰۰ درصد رشد به رقم ۲۹۴۸ میلیارد تومان رسید.

اما در سال ۱۴۰۰ با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تلاش برای دور زدن تحریم‌های نفتی و نقد کردن مطالبات ارزی کشور، مجدداً وصولی درآمدهای نفتی با رفاقت، از سوی دیگر، دولت اتکا به فروش اوراق را هم به شدت کاهش داد. البته تمام اوراق فروخته شده در دولت سیزدهم صرف بازپرداخت اوراق سررسید شده گذشته (بدهی دولت قبل) می‌شود و خالص درآمدی برای دولت سیزدهم

عامل موفقیت دولت سیزدهم در افزایش درآمدهای مالیاتی، تمرکز بر خلاهای اخذ مالیات و به دام انداختن فراریان مالیاتی بوده است. با اقداماتی که دولت سیزدهم انجام داده، فراریان مالیاتی به تور افتادند. مثلاً دولت ۲ هزار و ۵۰۰ بدهکار مالیاتی را ممنوع‌الخروج کرد که آنها اقدام به واریز یک هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان مالیات کردند.

افزایش وابستگی بودجه دولت سیزدهم به درآمدهای مالیاتی نسبت به عملکرد دولت قبل، به این علت است که دولت گذشته به جای تلاش برای مقابله با فرارهای مالیاتی، به شیوه خطرناک استقراض از بانک مرکزی، بانک‌ها و مردم با فروش بی‌رویه اوراق بدهی روی آورد